

Výjezdy na Erasmus, podpora vědy i nová výzkumná centra. Co přinesl vstup ČR do Evropské unie

30.4.2024 - Andrea Čandová | Západočeská univerzita v Plzni

2. ročník bakaláře, zimní semestr - právě v tomto období vyjždějí studující Západočeské univerzity (ZČU) nejčastěji na Erasmus. Možnost vyjet na zkušenou do zahraničí mají studující v České republice díky programu Erasmus podstatně déle než oslavovaných 20 let. Šlo totiž o jednu z prvních forem integrace ČR do mezinárodního společenství a první výjezdy studentek a studentů se uskutečnily už v roce 1998.

Třeba student Fakulty ekonomické, Matyáš Kopp, strávil semestr na nizozemské univerzitě ve městě Venlo poblíž německých hranic a Düsseldorfu. O tom, že se přihlásí do projektu Erasmus+ měl jasno už v době, kdy podával přihlášku na ZČU. *„Největší motivaci jsem určitě viděl v bydlení v cizím městě, a poznávání tamějších studentů a zvyků. Rozšíření si obzorů o způsobu života na druhé straně světa nebo kontinentu pro mne bylo vždy jedno z nejprínosnějších zkušeností,”* řekl Matyáš Kopp.

S půlročním životem v Nizozemsku přišla i nutnost přizpůsobit se tamnímu životnímu stylu – třeba v podobě stovek ujetých kilometrů na kole při potřebě dostat se z bodu A do bodu B. Zkusit studijní život v zahraničí by chtěl Matyáš minimálně ještě jednou. *„V rámci psaní bakalářské práce mám v plánu se vydat do norského Osla, ve kterém budu zpracovávat její praktickou část. Erasmus bych doporučil každému, koho výjezd alespoň trochu láká. Život v zahraničí je nezapomenutelná zkušenost,”* říká Matyáš.

Klára Frausová studuje na Fakultě pedagogické učitelství angličtiny a němčiny. Erasmus tak brala jako jasnou rozšíření své jazykové znalosti, a proto se rozhodla odjet studovat do rakouského Grazu. *„Jasně, že jsem měla na začátku strach, ale to se velmi rychle po příjezdu změnilo. Dokonce jsem tam našla jakýsi klid v duši,”* svěřila se studentka Klára Frausová. I ona se do Rakouska nakonec vrátila psát bakalářskou práci a teď pomáhá s přihláškami na Erasmus i ostatním studentům jako zaměstnankyně International Office ZČU.

Německo, Španělsko, Portugalsko, Itálii nebo Francii – právě tyto země si studující pro výjezdy v posledních letech oblíbili. *„Zatím nám v tomto akademickém roce na Erasmus vyjeli nejčastěji studenti Fakulty filozofické, Fakulty ekonomické, Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara a Fakulty pedagogické, právě tito studenti mají pravidelně největší zájem,”* vyjmenovává Romana Suchá z International Office.

Vstup České republiky do Evropské unie ale ani zdaleka neznamenal jen možnost studujících a vyučujících vyjet do zahraničí. Významný posun nastal i v oblasti vědy a výzkumu napojením na evropské instituce, což znamenalo příležitost navázat nové spolupráce. S tím souvisela i podpora odborných výzkumů z evropských dotačních titulů. *„Intenzivnější propojení s evropskými výzkumnými strukturami je zřejmé. Díky operačnímu programu Výzkum a Vývoj pro Inovace (OP VaVpI) se v letech 2007–2013 České republice podařilo získat peníze z fondů EU pro vědecké a výzkumné projekty. Na Západočeské univerzitě v Plzni byla vybudována hned čtyři výzkumná centra, včetně toho našeho,”* říká Dita Sládková z výzkumného centra NTC ZČU. Možnosti výzkumu stále přetrvávají, ať už prostřednictvím Interreg projektů, které posilují regionální spolupráci, nebo projektů programu Horizon.

Zeptali jsme se i vedení ZČU, jakou nejvýznamnější změnu podle nich přineslo členství ČR v EU.

prof. RNDr. Miroslav Lávička, Ph.D.

Vstup České republiky do EU byl přirozeným završením změn, které započaly listopadovými událostmi 1989. Pro mě osobně to pak byl splněný sen, který jsem začal jako tehdy osmnáctiletý vysokoškolský student právě v roce 1989 snít. Je až neuvěřitelné, že je to již 20 let. Dnes už si ani u řady věcí, která nám členství v EU přineslo, neumíme představit, že to dříve bylo jinak. A přestože je dnes Evropská unie často kritizována, a někdy i právem, stále je to jedinečný a vynikající projekt, který naší zemi přinesl a přináší mnoho pozitivního a užitečného. Mám-li vybrat alespoň nějaké konkrétní příklady z pohledu vysokého školství, tak u nás na ZČU jsme díky finanční podpoře z EU vybudovaly čtyři úspěšná výzkumná centra a v minulém roce jsme obdrželi rozhodnutím Evropské komise finanční podporu z programu ERASMUS+ na krytí nákladů evropské univerzitní aliance EUPeace, jíž jsme spolu s dalšími osmi univerzitami hrdým členem. Je toho ale samozřejmě mnohem více.

prof. Jan Váně, prorektor pro vnější vztahy

Nejvýznamnější změnu spatřuji v tom, že se významná část populace (a to jak v kontextu ČR, tak ZČU) naučila přemýšlet, hodnotit a vnímat okolnosti v kontextu mnohem větších celků. A to jak na úrovni společenských trendů, tak včetně možností spojených s vědou. V důsledku toho jsme si osvojili větší aspirace, ambice a striktnější nároky na sebesama, než jak tomu bylo před naším vstupem do EU.

prof. Ing. Josef Basl, CSc., prorektor pro strategii a rozvoj

Pro mě je to zejména možnost cestovat. Z našeho pohledu pro akademiky za účelem prohloubení a rozšíření výzkumných spoluprací, pro studující pak formou studijních pobytů k získání znalostí ale i cenných životních zkušeností. Vhodnou formou je např. program ERASMUS. Mobilita přináší ale i zvýšený počet zahraničních studujících u nás na ZČU, kteří rovněž formují naše vnitřní univerzitní prostředí.

doc. Mgr. Jiří Kohout, Ph.D., prorektor pro koncepci vzdělávání a záležitosti studujících

Změnu z pohledu ZČU bych viděl především v příležitosti plně se začlenit do evropského prostoru univerzit a nastartovat proces, který vedl o řadu let později až k zapojení ZČU do evropské aliance univerzit EU Peace. Ačkoliv v této alianci jsou i univerzity z nečlenských zemí EU (Bosna, Turecko), jde o iniciativu řízenou a financovanou ze strany EU.

<https://info.zcu.cz/Vyjezdy-na-Erasmus--podpora-vedy-i-nova-vyzkumna-centra--Co-prinesl-vstup-CR-do-Evropske-unie/clanek.jsp?id=6504>